

T-428/07. és T-455/07. sz. egyesített ügyek

Centre d'étude et de valorisation des algues SA (CEVA)

kontra

Európai Bizottság

„Választottbírósági kikötés – Az »Életminőség és az élő erőforrásokkal való gazdálkodás (1998–2002)« területén végrehajtott kutatási, technológiai fejlesztési és demonstrációs cselekvési program keretében kötött szerződések – Seahealth- és Biopal-projekt – Terhelési értesítések – Megsemmisítés iránti kérelmek – A keresetek átminősítése – Elfogadhatóság – A kontradiktórius eljárás elve és a védelemhez való jog – Az Európai Unió által kifizetett pénzügyi támogatások teljes összegének visszatéríttetése – Súlyos pénzügyi szabálytalanságok”

A Törvényszék ítélete (hatodik tanács), 2010. június 17. II - 2435

Az ítélet összefoglalása

1. *Megsemmisítés iránti kereset – Valójában szerződéses jellegű jogvitára vonatkozó kereset – A kereset átminősítése – Feltételek*
(EK 230. cikk és EK 238. cikk; a Törvényszék eljárási szabályzata, 44. cikk, 1. §, c) pont)
2. *Eljárás – A Törvényszék előtt választottbírósági kikötés alapján történő keresetindítás – Kutatási, technológiai fejlesztési és demonstrációs cselekvési program keretében kötött szerződések – A Bizottság szerződésekre vonatkozó elveknek való alávetettsége – Terhelési értesítések rendezése – Joghatások*
(EK 238. cikk)

3. *Eljárás – A Törvényszék előtt választottbíróági kikötés alapján történő keresetindítás – Kutatási, technológiai fejlesztési és demonstrációs cselekvési program keretében kötött szerződések – Meghallgatáshoz való jog a pénzügyi ellenőrzés során – A bizonyítékoknak az Európai Csaláselleni Hivatal általi lefoglalása – E jogra gyakorolt hatás hiánya – E jog megsértése – Következmények*
(EK 238. cikk)
4. *Eljárás – A Törvényszék előtt választottbíróági kikötés alapján történő keresetindítás – Kutatási, technológiai fejlesztési és demonstrációs cselekvési program keretében kötött szerződések – Szakértő kijelölésére irányuló kérelmek – A közösségi bíróság által a bizonyításfelvételre vonatkozó eljárási szabályok alapján végzett vizsgálat*
(EK 238. cikk; a Törvényszék eljárási szabályzata, 65–67. cikk)
5. *Eljárás – A Törvényszék előtt választottbíróági kikötés alapján történő keresetindítás – Kutatási, technológiai fejlesztési és demonstrációs cselekvési program keretében kötött szerződések – Súlyos pénzügyi szabálytalanságok*
(EK 238. cikk)

1. Amennyiben a Törvényszékhez megsemmisítési iránti keresettel vagy kártérítési keresettel fordulnak, noha a jogvita valójában szerződéses jellegű, a Törvényszék átminősíti a keresetet, ha ezen átminősítés feltételei fennállnak. Egy szerződéses jellegű jogvita esetén a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy nem minősíthet át egy megsemmisítési iránti keresetet, ha a felperes azon kifejezett szándéka, hogy kérelmét ne az EK 238. cikkre alapozza, megakadályozza ezt az átminősítést, vagy pedig ha a keresetet egyetlen olyan

jogalapra sem alapították, amely a szóban forgó szerződéses jogviszonyra vonatkozó szabályok – akár a szerződéses kikötések, akár a szerződésben meghatározott nemzeti jog rendelkezései – megsértésén alapul.

A Törvényszék eljárási szabályzata 44. cikke 1. §-a c) pontjának rendelkezései

szerint elegendő, hogy az EK 238. cikk alapján kereset egyik jellegzetes jogalapjára hivatkozzanak a keresetben ahhoz, hogy az említett kereset az alperes intézmény védelemhez való jogának sérelme nélkül átminősíthető legyen.

(vö. 57., 59., 61. pont)

2. A szerződések területén a Bizottság alá van vetve a szerződésekre vonatkozó alapelveknek. Főszabály szerint ennek keretében nincs joga arra, hogy egyoldalú aktusokat fogadjon el. Következésképpen nem jogosult határozat jellegű aktust címezni az érintett szerződő félnek a pénzügyi jellegű szerződéses kötelezettségek ez utóbbi fél általi teljesítése céljából, hanem adott esetben megtérítés iránti kérelemmel fordulhat a hatáskörrel rendelkező bírósághoz.

Ezen túlmenően a terhelési értesítéseknek a határozati jellegük hiánya ellenére történő, a szerződésben részt vevő másik fél általi rendezése nem tekinthető a szóban forgó összegek kifizetésére vonatkozó esteleges jogról való lemondásnak. Kizárólag e félnek az e jogról való lemondása vagy e jog elévülése vezethet a kifizetés iránti kérelmek elutasításához, ha e kérelmeket a szerződések kikötései igazolják.

(vö. 68., 70. pont)

3. Az a körülmény, hogy az érintett szerződő fél birtokában lévő bizonyítékokat az Európai Csaláselleni Hivatal lefoglalta, és azok az 1049/2001 rendeletben előírt, a dokumentumokhoz való hozzáférés joga alóli kivételek alá tartoznak, nem igazolhatja, hogy e szerződő felet a pénzügyi ellenőrzés során megfosszák a szóban forgó szerződések II. melléklete 26. cikkének (3) bekezdése szerinti meghallgatáshoz való jogának lényegétől.

Mindazonáltal az említett szerződő fél meghallgatáshoz való joga megsértésének jogkövetkezményeit illetően a szerződéses felelősség megállapítása iránti kereset keretében egy ilyen szabálytalanság önmagában nem olyan jellegű, hogy megalapozza azt, hogy a Bizottságot esetlegesen a felperes által követelt összegek megfizetésére kötelezzék. Az EK 238. cikk alapján keresetek keretében ugyanis a Bizottság szerződéses felelősségét a szóban forgó szerződések felek által hivatkozott, releváns kikötéseinek összességére tekintettel, valamint a Törvényszék számára elérhető elemek összessége alapján kell megítélni, a kontradiktórius eljárás elvének és a védelemhez való jognak a tiszteletben tartása mellett.

(vö. 89., 90. pont)

4. Azon elvnek megfelelően, miszerint minden bíróság a saját eljárási szabályait alkalmazza, a szakértő kijelölésére

vonatkozó másodlagos kérelmeket a Törvényszéknek az eljárási szabályzat bizonyításfelvételre vonatkozó 65–67. cikke rendelkezéseire tekintettel kell megvizsgálnia.

szabálytalanságoktól való elrettentésre irányul, nem teszi lehetővé a Bizottságnak, hogy eltérjen a szerződések jóhiszemű teljesítésének az elvétől és a szerződéses kikötések visszaélészerű alkalmazásának tilalmától, diszkrecionális jogot tartva fenn magának e kikötések értelmezése és alkalmazása terén.

(vö. 108. pont)

5. Az ellenőrzés során megállapított csalások vagy súlyos pénzügyi szabálytalanságok esetén a szóban forgó szerződések II. melléklete 3. cikkének (5) bekezdése előírja a Bizottság számára annak lehetőségét, hogy az Európai Unió által kifizetett pénzügyi támogatás teljes összegét visszafizettesse, és ily módon elrettentés a célja.

Az ellenőrzés során megállapított, valamint a bűnügyi nyomozás azon iratai által megerősített nyilvánvaló pénzügyi szabálytalanságok terjedelmére és súlyára tekintettel, amelyet a felek a jelen esetben megvitattak, a szóban forgó szerződések címén kifizetett pénzügyi támogatás teljes összegének a Bizottság általi visszatéríttetése nem tekinthető a fent említett 3. cikk (5) bekezdésében szereplő kikötések visszaélészerű alkalmazásának. Ezért a szóban forgó szerződések releváns kikötései által követett célra tekintettel nem mutat aránytalan jelleget.

Azonban a II. melléklet 3. cikkének (5) bekezdése által követett cél, amely a csalástól és a súlyos pénzügyi

(vö. 128., 129., 140. pont)